

1. ats kipm ð vikəl si:na bina- of vnda
Is bay
2. mi kamara. t ge. ta bluman va. tæ
3. saspina t p. gāv. adax ali. anad- of
2. ð li. anad (ouder) na ma. z met mäsina s
4. spitn i sva. verk // dre. g verk (ouder)
5. p. da. t skip kre. gā. x (b) skimalog broat
6. da timərman hetn splintər ina sijnər
7. da skipər sliktəm omə munt- of mun
(ouder)
8. Indat fəbrik i x n i k s t a si. an
9. dēy kərvm ã. s. ð. s brā. sti
10. kəstē. in fi. ð bi. æ - of o. b æ als het in de
stad is // glaskas // ro. m. d. s // hat. t. mi. n. n. l. n
alleen in die verbinding, anders litər
tegenwoordig in gebruik
11. ge. mi fi. æ. r p. v. d k e. s. n. - of p. v. k e. s. n.
12. s a h e m e t s a f e. i. v. n d r i l i t e r v i n v p. s. o. p. m.
//ouder: met h n² fe. i. v. n d r i m e. l. n. o. l. s //
13. h e. i. v y - of h e. i. s y m i m e t n. k n n p. æ l s l a. n
14. I k h e s i. d k n i b. æ l s i. an
15. d a v n t n i t f. p. l m e. æ. r a n s i n t a r k l a. x - of
s a n t a n a k l a. x (ouder) d e. n
16. I k b i m b l i. d a k n i t m e t h n g a. b i n - of
m e t h n² (ouder)
17. I k h e t n i d e. n b y. d m a n // b y. d m a n een
algemene benaming voor een onbekende, als
het niet een heer is.
18. v i h e t a t a n d e. n - d i t a r - of d i d a r a n k o m t
19. s p i n - s p i r a x - r a. g a b. æ l
20. p e t - m a t s - k l o t s (met bontrand die
voor de ogen geslagen kan worden) - h u. æ. t.
k i p s (v e r o u d.) - t i p m a t s (v e r o u d.) - a l p i n d
m a t s; b a n (voor mensen en dieren gebruikt)
- b a n d. u. t (meer voor mensen) - f a f e. æ. t i n h e. i.
i x n i t g o. u f a f e. æ. t raakt in onbruik; l a n t -
b s. u l a n t - l y n - h o f; p a d a s t u. æ l - of o u d e r

1. p. v. d a s t u. æ l duidt de zwam aan; h a. g o.
k i k e t - f l i. n d a r
21. d i k e. æ. l - of k i r l b r a x t a h e. l a v e. æ. æ l t
a n t f e x t n
22. d o. u s y s t n s t r e. i. n k r a. l t s i s f a m i h e v a
23. e. n. l a n t l a. t n h e. l a b u. æ. l - of s v. æ. t s u w a
s k i p m s l o. p a
24. h e. i. h e t a x a d k e. æ. r a m b i t f a n. k u n t h a t.
o f f a n. k u n h a t (ouder) - of a n k u n h e t a m
æ. æ. n k e. æ. r b e. t n
25. g e. v m e. i. t v e. b r e. d a s t e. n - of g e. m i t v e.
b r e. d a s t i. æ. n. (ouder)
26. d a t s t a n t b e. l t s t a. t a r n i t m e. æ. r
27. d i m a n (d i) h e t n l e. v a n a x a m p r e. s
28. d a d y. v a l i x n i. æ. t i n a h e. m a l b l e. v a n
29. d a s k o. æ. l k i n d a x b i n a - of h e m e t m e. s t a r
n a s e. t u v e. s t
30. I a k i n d a n i t e. d a r k u m a a k. l a. b i n
31. d a b a r g a l i s s g r a. (g) l i m e. l i n h n
d r i n k a n - of i n h n d r i n k a n (ouder)
32. h e. i. k a n i t n a s i v e r k - h e. i. h e t p i n a
k e. l - of p i n i n a k e. l
33. v y s t a x a s t o k i n d i b e. x a m s e t a
34. k e. g a l a n i x y t a t i t
35. s y s t v k h a s t a s k u m a k h e d i a l t v e.
k e. æ. r o. p. m.
36. d i p e. æ. r i x n i t r i p d a p i t n b i n a (v m a z)
n a g v i t
37. s a b i n a n a. t l a n t
38. s p h e t a m e. æ. s t h o l p m v m s i. d g e l t v p t a m a k d
39. h e. i. s a l t n o. i. t f e. æ. b r e. i. n a - of f e. æ. b r i. n a (ouder)
40. s i d a h e l t f a n a m e l k. v i t
41. d a m a m a t f o. æ. d a f r o. u v p k u m a
42. t i x g a f a. l a k i n t s n e. k a m e. æ. r - of d a
s n e. k a m e. æ. r (ouder) t a s v e m.
43. h e. i. h e t s a n h o. p. r a. t s i x v m d a t a r s n
s t e r k i s

44. vē. i mntā da e. nā hēllē kē ē jī. mā dā
andara hēllē
45. vystas- of vyst e. vān hēlpā vmdā ē bē. t
vptā tīl n
46. ō. ā x mētsola. r I. J. A fēt a x mūdā- of a rā
slak
47. sā hē vā vēt vitat fē. stā- of fē. ā stā
sprīnā kūn
48. dā tī man saldā bō. m entā
49. du. ā nē. ā stā tra. m ā x dī x t
50. dā klē kē bā gī n t ā l y d n fō. ā dā p r e. k
51. sprē. i - kī kō d r i l - y t sprē. i dā y t b r e. i dā
brō. ā t smē. ā rā
52. di frō. ā hētāt hā. r a f k n i p ā - of a. k n i p ā
(ouder) lā. t n
53. sī vā. ā dā hētām sē x jā. ā l a n v p s k o. ā l
gā. lā. t n
54. I k hētām a f r a. d n - of a. r a. d n (ouder) v m
s l a. t n ā g b e. i t v a. t a r l a n s - of l ā. ā s (ouder)
tā g a. n
55. wō. ā t b v n t ā k ā k ā l i n ā s i. ā t m ā n - of
s i. ā j ā h i. ā r n i t f p l
56. s t i. ā n. p ā t n. b i n i k s v e. ā t - of v e. ā r ā x (ouder)
57. o. v ā n || h e. ā t || h e. ā t s t e. || t a n ā ||
58. ī m a. ā t i x ā t n ā x t ā k o. ā t v m t ā k a. t s ā n
59. di k e. ā x g e. t n h ē l d ā t l i x t h e.
60. h e. i t r v k ā t p e. ā t a n ā s t e. ā t
61. t u ā k v a. m. j i m ā h i. ā r ā l ā j a. r ā n m ā t ā
h e r m i s || ouder k v a m || m e r k v o o r k e r m i s ||
62. || d v m ā n i || g ū m ē. ā i s f u l m a. ā t ||
63. d r. ā s a x t m i v ē l m a d v h e s t n i k s e. ā t
64. dā s v a. l y w ā n k v m ā g ū v e. ā t - of m ē t
g ū. ā w ā x v e. ā t
65. s y s t f a n d ā. ā n i t. ā d a m ā n - of m ā s t f a n d ā
n i d a m ā
66. l ā s ā s e. i u t ē g r a. k e. s
67. s i m o. t ā r i s k ā p ā t

68. ā t h e t n v a r m ā d a g v e. s t e n t i x n s a x t ā
a v ā n
69. d ā t j u n k j ā l o. p t v t b l o. ā t ā f y t n.
70. dā s i t n b a. i s t i n d i k a n ā
71. I k v y v ē l d ā t ā p ā s t n b r i v b r ā x t - of
b r i. ā v b r ā x t (ouder)
72. k h e v ā t a n t h a. i t
73. m e t s n k ā d v a x b v n ā t ā s k ā ā k n i t v m g a. n
74. n a. t k v f i d r i ā k n - of k ā f i d r i n ā k n (ouder)
s p a n ā v ā t p e. ā t f o. ā d ā n i. ā w ā v a. g ā n
|| n e. i j ā v a. g ā n ||
75. I k b ē v ā t k o. ā t s ā x s e. d ā ā t - of s i. ā
f ā m ā n ā l
76. dā s p. ā f ā n ā k o. ā n i n h e t u k s ā l d ā. t v e. s t
77. v e. ā t g ū v a. g ā m a. k ā r v o. ā n. - of v e. ā t
h i. ā r u k ā v a. g ā m a. k ā r v o. ā n.
78. di v o. ā x ā n h e s k e r p ā d o. ā r ā s
79. I k l o. d ā r g ū v o. ā t f ā n
80. ā t k i v a r ā l d o. ā t f o. ā t ā t d o. p t v n d ā k v n -
of v ā z ā l
81. s i n o. ā r ā n l o. p ā ē s i n o. g ā n t r a. n ā
82. h ā r m e. ā s k ā i x m e t n k ā r f k ā n ā t b v s (t u)
g v n ā n v m b r a. m b e s ā n - of b r v m ā r b e. ā n
(ouder) t ā s u k ā n
83. d ā r m i s t n t r e. t y t i l ā d ā r - of l e d ā r (ouder)
84. h e. i s k r i ā d ā - of s k r i. o. d ā (ouder) ā x v n d i
f ā m o. ā t
85. ā t v ā d ā m ē. s n n e. ā g ā x ā n d ā ā v m t ā
d u. ā n ā x v m g e l t - of ā t v ā d ā m ē. s n
ā n o l ā x n i k s t ā d u. ā n ā x v m g e l t
86. dā m v n t i s h ā - of dā m v n t i s h ā (ouder)
d r o. ā f ā n ā d ā s t
87. di v ē g l o. p t m e t n b v x t - d ā t l ā n s i x n
ē n t v m - of d ā t l ā. ā i x n ē. n t v m (ouder)
88. I k h e f o. ā d ā k l e. ā n ā j u n ā n t r v m ā l - of
t r v m ā (ouder) m e t n o. m.
89. dā b v k i s. m ā. ā t i n. b r o. ā t k ā s t ā - of b r v i. ā t k ā s t ā

90. si li. 2tsi va(x) nit lay ma vel mo. i
91. Ina ska. dy. u - of int skat (ouder) ist noget
besta
92. I ja. gar mat gu. 2t mika kana - of ka. no
93. kika astmin hu. 2t uk fino ka. sta - of ke. sta
94. Ik ve. 2t nit va. kom - of va. tikom suka mat
95. 22 ku. 2lo keldar iz be. (st) fo. 2t bi. 2r
96. Ik must 22 blu. 2t drin ka umanta sterka
97. ksal e. 2st 2t 22 kyldagraz - of 2t kylt graz
Int byt hys ha. 2a
98. mi m bru. 2r va mu. 2t
99. da mel 2t bu. 2r het n gro. 2ta vik
100. di typ iz dan 2 sy. 2r - sty. 2romar met
varum
101. ve. i sydn di put iz y. 2r fulsmita kana -
of dirxt smita kana
102. da 2 falt niks upm ta se. 2g 2
103. he. i kumt no. 2tn manyt. 2 la. 2t
104. In ita. li 2o brna betgandit fy. 2r spae 2jo
105. dφ. 2st - of dar 2st (jonger) 2 vel vpt 2
do uwan
106. ta harlinon heza 2stak yta braga ja. xt
107. do. mastas kuma um 2. 2s fφ. ln ta
basi. 2n
108. he. i is fa fra. noko 2 ko. man met n dirka
bφ. 2x met gelt
109. di dφ. 2r is fa bφ. ko 2n ho. 2t ma. kt
110. 2n tro. 2da fro. 2 mat na. 2o kana - of ke. no
111. Ik he. v hi. 2 gras. a. 2t matsa. 2 do. 2da nit
112. da bro. 2uwan se. 2t 2t 2x noxta dy. 2r umta
bφ. uwan
113. baka - Ik bak - do. 2 bakst - jo. 2 baka - he. i
bakt - bakti - of baktor - ve. i baka - Ik bakta -
do. 2 baksta - jo. 2 bakton - he. i bakta - ve. i
baktm - ve. i he bakt
114. bi. 2da - Ik bi. 2t - do. 2 bi. 2st - jo. 2 bi. 2da - he. i
bi. 2t - ve. i bi. 2da - bi. 2da ve. i - Ik bo. 2t - Ik

- he. v bo. 2dn - bo. 2dn se. i uk
115. tix n kle. i ntsi mar tix n gu. 2jo
116. do. 2 ka. st hi. 2r e. 2fas kre. 2o vpa merk
117. he. i het se. i dati am 2 denks sy
118. da me. i t se. i dati galik hadr
119. da 2 va. 2n fe. 2f pri. 2n
120. vnder di e. i kaba m - of ikabo. m (ouder)
le. ga fφ. l e. i kals - of ekals (ouder)
121. 2t va. 2t 2r ist e. gan - of tφ. gan (ouder) da
ko. kan
122. 2t ho. i iz no 2 gu. 2n - tix no 2ma pas
ma. i t - of krek ma. i t
123. I musta st 2p vnt n e. i brykt // da do. 2jo //
124. da 2 bo. m ko sal da. 2 nit best gu. 2o vrla
125. dvmani het gu. 2jo vin
126. 2. 2x 2. 2t hyz iz afbrant - of a. brant (ouder)
127. da melk spae. 2ta ku. i yt 2t ja. 2r
128. da kstar lyta klosk
129. da // armen onbek. // fan 2 kro. 2da by. ga dφ. 2r
vnder 2t g 2vixt
130. da tve. dytsas kvam. na bytn
131. 2o heva 2m bunt 2m bl. 2u sla. 2on
132. da so. 2 x iz va 2t dan // flotarax // fl. 2. u //
133. da le. i t n pak sni. 2 - of sne. (ouder)
134. tix n he. 2t tit le. dn dakti si. 2n he
// i. vax he. i t //
135. do kam vnt no. 2 he. l 2ndal 2n. i 2 - of
2n. e. 2jo (ouder) stat
136. du. 2n - Ik du. 2nat - do. 2 du. 2stat - jo. 2
du. 2nat - he. i du. 2tat - jim du. 2nat - ve. i
du. 2nat - se. i du. 2nat - Ik de. 2t - do. 2
de. stat - jo. 2 ded n 2t - he. i de. 2t - ve. i
de. dn 2t - jim de. dn 2t - se. i de. dn 2t -
de. 2t k dat - de. 2t 2t mar - de. dn 2t
mar
137. do. pa - do. pjarh - do. pfont - solda. tn
138. do. 2jo - he. i do. 2st - he. i do. 2sta - he. i he. 2 do. 2st

139 binə - ik bin - dɔ^u bist - jɔ^u bins -
he:ⁱ bint - ve:ⁱ bins - jim bins - se:ⁱ
bins - bintər - bvnər - ik he bun

140 Locale landnamen: pvnɔdɔmɑ.t

141 Locale waternamen: tɸli.ɔt - dɔ mɔrɔk -
dɔ bvnkɔfɑ:t - dɔ pɔtɔmɑ²kɔ - dɔ ve.ɔzɔ -
dɔ vɔndɔmɔrɸɑ:t - tɔɔ.^u tɸmɑntsi - dɔ grɪ.^{uu}ɔzɔ -
dɔ dɔkɔmɔrɪ - tɸnɪ:ⁱ tɔkɔnɑ:l - tɪ. jɔfɑ:t

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is lɪvɑ²dɪ - of le. vadɪ

De inwoners heten: lɪvɑdɔzɪ

hun bijnaam is: lɪvɑdɔr gɑlɔslɑpɔzɪ

Abantal inwoners op 1 Jan. 1950: 78659

taaltoestand. De voornaamste wijken zijn: kɑ^usɔby.ɔt - nɪ:ⁱ by.ɔrɔn - tɑ. nɪɑ
by.ɔrɔn - pɪtɔr by.ɔrɔn - Enkele oudere namen, die nu bijna of geheel verdwenen zijn:
kɑlvɔrɔglɔpɔ - tɪ.ɔrno:ⁱ fɛlt - sɪntjɔpsle.n - dɔ slɑɪf

Voortheen werd het Flietsterdialect onderscheiden van het Leeuwarders, en was vooral
gekenmerkt door de klanken fɔ.ɔdɔr, vɔ.ɔtɔr. In ± 1850 kwam die gebied bij Leeuwarden.
Begenwoordig is er geen verschil meer. Over het algemeen neemt het percentage dat pl. dialect
spreekt sterk af. Voeger spraken ook de hogere standen Leeuwarders, nu wordt dit meer Nederl. A.B.
eban de andere zijde verliest het Leeuwarders terrein aan het „land-Fries“. Terwijl vroeger in ko-
mende platte landsgezinnen meest na verloop van tijd het pl. dialect overnamen, wordt nu als regel
het „land-Fries“ aangehouden. Leeuwarden heeft tamelijk veel industrie, waar ± 1500 arbeiders in
werken, het transport bedrijf „De Friso“ met ± 600 man meegerekend. Daarvan worden de meesten
uit Leeuwarden betrokken en ± 300 man van buiten, vnl. uit Jwaagwesteinde. Weinig Leeuwarders
werken elders, behalve in de seizoentijd ploegen werkvolk te aardappelvooien.

Leeuwarden voorziet zelf in zijn behoeften als markt- en winkelplaats; slecht een kelen uit
de hogere kringen doen zo nu en dan inkopen in Den Haag.

Zegslieden. 1. Geerd Geerts de Vries; 70 j.; geb. te Leeuwarden; woonde van 1911-1934 in
Holland en sedert 1934 weer in Leeuwarden; rustend beambte v.d. posten; V. en M. van
Leeuwarden; spreekt in huis steeds plaatsel. dialect, daarbuiten ook plattelands-Fries.

2. Brend Jacob Stuurer; 82 j.; geb. te Leeuwarden; transport arbeider; V. en M. van
Nijehasken, woonde sedert 1907 te Leeuwarden; spreekt steeds plaatsel. dialect.

De twee zegslieden houden een mer kwaaardig verschil, dat toe te schrijven is aan het
leeftijdsverschil van 50 jaar. De verschillen zijn in de opname zo zorgvuldig mogelijk genoteerd.
Het dialect v.d. tweede zegsman werd als basis genomen en de afwijkingen van zegsman n° 1
er achter genoteerd met de vermelding: ouder.